

DOSKOČIŠTĚ PROTEKTORÁT

Doskočiště? Vyrazíme snad na atletický stadion? Ale počkat, přečtete si i druhé slovo nadpisu... Protektorát... Historická epocha. Jak to jde dohromady? Vše vám rádi objasníme.

Městská knihovna pravidelně pořádá zajímavé akce určené žákům a studentům. Jednou z takových byla v pondělí 10. dubna beseda se spisovatelkou Jitkou Neradovou, která se věnuje dějinám jako odbornice, pedagožka a spisovatelka. Autorka několika knih (nejen) pro mládež na besedě představila novinku z roku 2016 – populárně-naučné ohlédnutí za průběhem a okolnostmi atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. K tomu, co jste se o dané době naučili v hodinách dějepisu, možná stačí přidat zážitek např. ze sledování filmu *Atentát* či z poměrně čerstvého snímku

Anthropoid. Podrobný popis této historické události dále najdete v odborné literatuře, která je ale pro žáky staršího školní věku stále ještě poměrně náročná. Proto forma besedy představuje příjemný a nenásilný způsob, jak se o přípravě atentátu, jeho průběhu a důsledcích v období heydrichiády dozvědět ještě více a dát si informace i jednotlivé lidské osudy do souvislostí. Kniha *Doskočiště protektorát* představuje, jak se dočtete v anotaci, „dramatické osudy parašutistů a českých odbojářů radikálně vyvracející všechny zažité teorie o zbabělém českém národu, který umí jen ohýbat hřbet a za svobodu vůbec nebojuje. Tihle lidé bojovali a vsázeli to nejcenější...!“ (www.kosmas.cz)

Kdo byl Reinhard Heydrich? Jak fungovala nacistická okupační správa? Jak se formoval a jak spolupracoval domácí a zahraniční odboj? Na toto vše jsme si postupně odpověděli, přitom jsme měli možnost zopakovat si některá nám známá fakta. Hlavní pozornost byla věnována ústředním postavám odbojové činnosti a dvěma aktérům atentátu – Jozefu Gabčíkovi a Janu Kubišovi. Nešlo jen o podávání strohých historických dat. Aby byla akce úspěšná, obnášela víc než pečlivé naplánování. Pod popisným výčtem jednotlivých úseků příběhu se rozkryla úžasně bohatá síť zajímavých osobnostních charakteristik všech, kteří operaci *Anthropoid* připravovali. Rozhodovalo jejich odhodlání,

samostatnost a zároveň neochvějný smysl pro kolektiv. Člen odboje musel být absolutně důvěryhodný, opatrný, rozvážný a psychicky odolný. Zájem jednotlivce se vždy bezvýhradně podřídil zájmu a společnému cíli odbojové skupiny. Uvědomili jsme si (a dle fotografií se mohli i přesvědčit), že členy takových týmů byli nejednou chlapani či spíše mladí muži jen o málo starší, než jsme my, devátáci. Obdiv zasluhovalo také hrdinství některých českých občanů, kteří výsadkářům neváhali nezištně pomoci, i když věděli, že strkají (i s celou rodinou) „hlavu do oprátky“.

Paní Neradová vyprávěla velmi poutavě, pro větší názornost vybrala a přečetla několik ukázek ze své knihy. Období heydrichiády představila mj. ve světle každodenních událostí. Soused si nemohl být jistý sousedem, nacisté šířili mezi obyvateli strach, rozpoutali teror, gestapo spolupracovalo s kolaboranty a udavači. Jména tisíců nevinných popravených mluví za vše. Pomsta vyvrcholila vyhlazením dvou neznámějších symbolů heydrichiády, obcí Lidice a Ležáky v červnu 1942.

Jaký byl další osud výsadkářů operace Anthropoid, skupin Silver A, Silver B? Pokud nevíte, nebo si nejste jistí, sáhněte po odborných textech nebo třeba rovnou po knize *Doskočiště Protektorát*. Případně vám pomůže náš „taháček“ ve spodní části tohoto příspěvku. Také dodáme, že jméno Čurda je dodnes synonymem pro zrádce a udavače. Více už prozrazovat nebudeme.

Do Městské knihovny posíláme velké poděkování za organizaci pěkného setkání s paní spisovatelkou. Přání paní Neradové, abychom zažili příjemnou a netradiční hodinu dějepisu, se jistojistě splnilo. Do školy jsme se po hodině přínosného a poklidného povídání vraceli jen neradi. K zajímavému obsahu a zhodnocení besedy jsme se vrátili téměř vzápětí při následující výuce.

Za 9. ročník
Olga Gruhnová
Foto: ZŠ BH

(snímek knihy: převzat z www.databazeknih.cz)

Hlavní fakta o operaci Anthropoid

- Anthropoid = krycí název pro parašutistický výsadek z Velké Británie na území Protektorátu Čechy a Morava
- Během operace byl 27. 5. 1942 spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha
- Výsadek proveden v prosinci 1941
- Příslušníci odbojové skupiny: *Josef Bublík, Jozef Gabčík, Jan Hrubý, Jan Kubiš, Adolf Opálka, Jaroslav Švarc, Josef Valčík*
- 16. 6. 1942 – Karel Čurda vyzradil gestapu informace vedoucí k dopadení parašutistů
- 18. 6. 1942 – nacisté obklíčili kostel sv. Cyrila a Metoděje v pražské Resslově ulici, v jehož kryptě se výsadkáři ukrývali - žádný nepřežil
- Karel Čurda byl po válce zatčen, odsouzen k trestu smrti a 29. 4. 1947 popraven